

ZAND EN STENEN

Achtergrondinformatie

Van de grond af aan

Wie een handvol grond neemt, zal er van alles in ontdekken: glinsterende zandkorreltjes, steentjes, takjes, bladeren, beestjes. Het is makkelijk na te gaan waar takjes, bladeren en kleine beestjes vandaan komen. Maar hoe zijn die zandkorreltjes en steentjes erin gekomen? Zand en steentjes zijn allemaal verweringsresten van rotsen en bergen. Door onder meer inwerking van water, groeiende plantewortels en grote temperatuurwisselingen wordt zelfs de sterkste rots of de hoogste berg op den duur aangetast. Het is een heel langzaam afbraakproces, dat al duizenden jaren aan de gang is. De natuur is geduldig. Soms blijven verweerde deeltjes van deze rotsen op de plaats van ontstaan liggen. Veel deklagen in ons land bestaan echter uit door de wind aangevoerde zanden. De wind kan zelfs Saharazand hier naar toe brengen! Veelal zullen beken en rivieren verweringsprodukten naar zee transporteren. Zo is Nederland ontstaan uit de aanslibbels van Rijn en Maas in de Noordzee.

Van klei tot kei

- Klei:** Dit bestaat uit heel kleine plaatjes die uit rotsmineralen zijn ontstaan. Deze plaatjes liggen net als de bladeren van een boek over elkaar heen, en houden veel water vast. Klei is enorm kneedbaar omdat dank zij het water de plaatjes makkelijk over elkaar heen schuiven.
- Zand:** Deze stof bestaat uit kleine korreltjes steen van verschillende kleur en grootte. Ze kunnen zowel een ronde als een hoekige vorm hebben.
- Kiezels:** Dit zijn keiharde steentjes met een enigszins ronde vorm. Meestal zijn kiezelstenen wit van kleur. Kiezels liggen vaak op de bodem van rivieren. Tijdens het vervoer batsen de stenen tegen andere harde stenen of voorwerpen aan. Daardoor worden ze op den duur rond afgeslepen.
- Grind:** Dit is de verzamelnaam van allerlei soorten steentjes, die net als kiezels op de bodem van de rivieren worden aangetroffen.
- Keien:** Dit zijn grote grindstenen, vaak met mooie kleuren. Een kei kan zo groot zijn als een vuist, maar ook zo groot als een hunebedsteen.

